

Nemzetpolitikai összefoglaló

2012. 44. hét

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Az EMNP 39 képviselőjelöltet és 40 szenátorjelöltet állít

Az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) 39 képviselőjelölttel és 40 szenátorjelölttel vesz részt a decemberi romániai parlamenti választásokon - jelentették be a párt vezetői a Kolozsvári nyilatkozat 20. évfordulója alkalmából tartott konferencia utáni sajtótájékoztatón. Toró T. Tibor, az EMNP elnöke közölte, pártja jelöltjei a jövő hét első napjaiban nyújtják be jelölti dossziéikat a megyei választási bizottságoknál. Az EMNP csak szenátorjelölteket indít azokban az erdélyi megyékben, amelyekben szórványban él a magyarság, hogy ne rontsa az RMDSZ képviselőjelöltjeinek esélyeit. Az EMNP Erdély 16 megyéjében, Bukarestben és a Kárpátokon túli Bákó megyében állít jelölteket abban a reményben, hogy sikerül megfelelnie annak a követelménynek, amely szerint a párt jelöltjeinek hat képviselői és három szenatori választókerületben kell az első helyen végezniük.

Visszaléptetnék az esküszegőket

Visszalépésre szólította fel Kolozsváron az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) az erdélyi magyarság autonómiaigényét először kimondó Kolozsvári nyilatkozat huszadik évfordulója alkalmából szervezett konferencián azokat a decemberi parlamenti választásokra készülő képviselő- és szenátorjelölteket, akik 1992-ben felesküdtek az autonómiára, de később megszegték esküjüket. A konferencia résztvevői zárónyilatkozatban kötelezték el magukat a húsz évvel ezelőtt megfogalmazott célok követése mellett, az EMNP parlamenti képviselő- és szenátorjelöltjei pedig felesküdtek az autonómiatörekvések képviselésére. Tókes László úgy vélekedett: az EMNP és az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) - a konferencia két szervezője - jobban ragaszkodik az RMDSZ programjához, mint maga az RMDSZ. Tókes az RMDSZ volt elnökét, Markó Bélát tartotta a szövetség autonómiapolitikája fő kisiklatójának. Úgy véli, a szövetség feladta autonómiaprogramját, és a bukaresti hatalomba asszimilálódott. A rendezvényen Németh Zsolt, a magyar külügyminisztérium parlamenti államtitkára kijelentette: az erdélyi magyarság teljesítménye az egész magyar nemzetre és Magyarországra is kihat. Németh Zsolt idézte annak az eskünek a szövegét, amelyet húsz évvel ezelőtt, a Kolozsvári nyilatkozat elfogadása után az RMDSZ parlamenti képviselői a kolozsvári Szent Mihály plébániatemplomban tettek le. Hozzátette, húsz év után maga is csatlakozik az eskühöz, hiszen annak minden szava vállalható számára. Az államtitkár úgy vélte, a romániai magyarság autonómiájára társadalmi igény van, és annak elérésére lehetőség is mutatkozik. Az kell hozzá, hogy az autonómiaigény ne ossza meg, hanem kösse össze az erdélyi magyar közösséget a régiók fölött is, és a pártok fölött is. Németh Zsolt megemlítette, a közelmúltban tett budapesti látogatásán a román külügyminiszter olyan román-magyar párbeszédet kezdeményezett, amelyik „a nehéz kérdésekre” is kiterjed. „A párbeszéd során világossá kell tenni a román fél számára, hogy amit akarunk, ami értünk van, az nem ellenük van. Ők is partnereink lehetnek ebben. Az autonómia nekik is stabilitást, gyarapodást hozhat. Ezért az autonómiának reális esélye van” - fogalmazott az államtitkár. Úgy vélte, a román-magyar közeledés ugyan megtorpant, de az eredményeit

nem rombolták le. Ha pedig a közeledés folytatódik, az szükségszerűen elvezet „az érdekharmónizációhoz”.

Tovább nő a feszültség az EMNP és az MPP között

A Magyar Polgári Párt (MPP) nemrégiben tartott kongresszusa és az ennek keretében lezajlott tisztújítás után talán még a korábbinál is nagyobb a feszültség az RMDSZ ellenzékének tekintett két alakulat között. Miután az MPP és az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) között megszakadtak a tárgyalások a december 9-én sorra kerülő parlamenti választásokon való közös fellépés lehetőségéről, az MPP küldöttsége az RMDSZ vezetőségével találkozott. A tárgyalásokról kevés konkrétumot közöltek a sajtóval a felek, a negatív kampánytól való tartózkodás hangsúlyozása azonban inkább azt vetíti előre, hogy nem a választásokon való együttműködésről, hanem inkább az azt követő időszakról egyeztettek a két párt vezetői. Eközben az MPP új elnöke, Bíró Zsolt nyíltan jelöltjeinek „elcsábításával” vádolta meg az EMNP-t és ismét pártja identitásának megőrzését hangsúlyozva utasította el a két párt fúziójának gondolatát. Érdekes epizód a történetben, hogy az MPP Maros megyei vezetőségének közleménye szerint a megyében közös jelölteket állít a két alakulat, akik az EMNP színeiben mérkőznek meg az RMDSZ jelöltjeivel. A bejelentés azonban inkább amolyan belső puccs eredménye, hiszen hétfőn az MPP vezetői elhatárolódtak László György Maros megyei MPP-elnöktől és hangsúlyozták, hogy kizártnak tekintik azt a pártból, így a Maros megyei összefogás tulajdonképpen nem a két párt között jön létre, hanem a Maros megyei MPP-ek egy része átigazol a Néppártba. A történetek fényében érthető Bíró és a mögötte álló vezetőség aggodalma, akik attól tartanak, hogy az EMNP megpróbálja felszámolni a pártot akár egy fúzióval – amelyben az MPP gyakorlatilag eltűnne – akár úgy, hogy potenciális jelöltjeit rábírja, hogy mégis az EMNP színeiben induljon a választásokon. A jelöltekért folytatott harc egyébként nem váratlan, hiszen mindkét párt azzal küszködik, hogy nehezen talál jelölteket az egyes körzetekben. Az RMDSZ érdekes és váratlan nyitottsága az MPP irányába persze nem meglepő, hiszen a kialakult helyzetben a Szövetség egyetlen érdeke van: hozzájárulni a két kis párt közötti harc folytatásához. Ezzel egyrészt minimalizálják annak az esélyét, hogy egyes körzetekben egy esetleges közös jelölt megszorongathassa az RMDSZ-es jelöltet, ám ami ennél fontosabb: az MPP és az EMNP közötti folyamatos negatív kommunikáció érthetlenséget és ellenszenvet vált ki az állampolgárok többségéből, így még eddigi támogatottságukból is veszíthetnek a pártok. Úgy tűnik, hogy az MPP és az EMNP a helyhatósági választásokhoz hasonlóan ismét egymáshoz fogja mérni magát decemberben, a reális tét számukra egyre inkább az, hogy melyiküknek lesz létjogosultsága az elkövetkező időszakban, melyikük határozhatja meg önmagát erdélyi magyar politikai ellenzéként az RMDSZ-el szemben.

Konferenciát tartott a Szlovákiai Magyarok Kerekasztala

A Szlovákiai Magyarok Kerekasztala nevű civil ernyőszervezet Révkomáromban megtartotta 5. éves konferenciáját. A Megújuló szlovákiai magyar társadalom - jövőkép, lehetőségek, célok című kétnapos tanácskozás fő témái a népszámlálási adatok elemzése, a szlovákiai magyar oktatásügy és a civil szféra érvényesülése voltak. A Kerekasztal 104 szlovákiai magyar civil szervezetet informális szövetsége, a szervezetek évente újítják meg tagságukat. A konferencia legfontosabb témái a népszámlálási adatok összegzése és a Szlovákiai magyarok megmaradásának és fejlődésének alapfeltételei című, nemrég aláírt dokumentum értékelése voltak. A tagszervezetek megvitatták a szlovákiai magyar oktatásügy helyzetét, illetve ismertették a kisebbségek jogállásáról és önkormányzatáról szóló törvénytervezetet. A kerekasztal minden évben a konferenciáján osztja ki a Civil Társadalom Fejlesztéséért díjat, amelyet az idén Malina Hedvig kapott meg az emberi jogaiért és igazáért való kiállásáért, valamint ügyvédje, Roman Kvasnica a kitartó jogérvényesítő munkájáért és az emberi és kisebbségi jogok melletti önzetlen kiállásáért.

Határozottabb kiállás Vajdaság köztársasági státusáért

A negyedik Vajdasági Konvenció összehívói közleményükben Szerbia föderalizálódásáért szállnak síkra, vagyis a „Vajdaság Köztársaságot” szorgalmazzák Szerbián, mint összetett államon belül. „Emlékeztetni szeretnénk, hogy a londoni békekonferencia megtartása után 20 évvel, Szerbia még mindig nem teljesítette kötelezettségét, s nem adta vissza Vajdaságnak mindazokat az alkotmányos jogokat, amelyektől Slobodan Milosevic idején fosztották meg” – áll a konvenció közleményében. Mint hozzátették, éppen emiatt Vajdaságnak köztársasággá kell alakulnia, világos politikai és alkotmányos szubjektivitással, s mint ígérték, ezt az álláspontot képviselik majd a hazai és nemzetközi nyilvánosság előtt is. A negyedik Vajdasági Konvenció megalakította koordinációs bizottságát is, amelynek társelnökei Egeresi Sándor, a Vajdasági Magyar Szövetség elnökségi tagja és Dorde Subotic, a Vajdasági Klub elnöke.

Ukrajnai választások: győzött a Régiók Pártja, a KMKSZ nem szerzett mandátumot

Az ukrajnai parlamenti választásokon leadott szavazatok közel 60 százalékának összeszámllálása után az első helyen áll Viktor Janukovics államfő mögött álló Régiók Pártja (PR) a szavazatok 34,36 százalékával, második a bebörtönzött Julija Timosenko vezette Egyesült Ellenzék-Batykivcsina 22,39 százalékkal. Harmadik helyen áll Kommunista Párt 14,75 százalékkal, negyedik a Vitalij Klicsko vezette UDAR (Ütés) 12,95 százalékkal. A parlamentbe bejutó ötödik párt a szélsőséges nacionalista Szvoboda (Szabadság) párt lehet, amely jelenleg 8,66 százalékon áll. Az egyéni körzetekben 55,8 százalékos feldolgozottság mellett a Régiók Pártja a 225 választókerület több mint felében, 118-ban áll nyerésre. A Régiók Pártja jó szereplésének köszönhetően Gajdos István, az Ukrajnai Magyar Demokrata Szövetség elnöke, aki a PR választási listájának 74. helyén szerepel, nagy valószínűséggel parlamenti mandátumhoz fog jutni. Az Európa Tanács (ET) és az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) megfigyelői szerint nem volt kiegyensúlyozott a választási küzdelem, az állami erőforrásokkal kampánycélból visszaéltek, a kampány- és pártfinanszírozás nem elég átlátható, a média pedig nem nyújtott kiegyensúlyozott tájékoztatást.

A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) csalódott a képviselőjelöltjeinek – Brenzovics László, Gulácsy Géza, Kovács Miklós – a vasárnapi ukrán parlamenti választásokon elért eredményében, mivel nem sikerült megszerezniük a szavazatok többségét a magyarlakta kárpátaljai települések túlnyomó részében. Az eddig beérkezett adatok azt mutatják, hogy a magyarlakta települések szavazóinak többsége a kormányzó Régiók Pártjának (PR) a jelöltjére adta le voksát. A 73. körzetben Kovács Miklós a harmadik helyet szerezte meg, míg Brenzovics László alelnök az ötödik legtöbb szavazatot gyűjtötte a 68. körzetben. Gulácsy Géza alelnökkel szemben, aki a negyedik helyen szerepel, az Egyesült Ellenzék jelöltje jut be a parlamentbe a 91,72 százalékos feldolgozottság tükrében. Kovács Miklós az MTI-nek elmondta: „A mostani választásokon kifejezhető kárpátaljai magyar reakciónak – elméletileg – egyértelműnek kellett volna lennie, hiszen az ukrán politikum az utóbbi időben durva, sértő és lekezelő gesztusokat tett a kárpátaljai magyar közösség felé a magyar többségű parlamenti választókerület szétszabdolásával, a nyelvtörvény szelektív be nem tartásával, s nem utolsó sorban a kettős állampolgárság büntethetővé tételével.” A KMKSZ-elnök hangsúlyozta: „az ily módon sértett nemzeti önértéknek ellensúlyoznia kellett volna a szavazatvásárlásokat és a voksolás manipulálására irányuló hatalmi kényszert és nyomásgyakorlást.” Megjegyezte: „a végeredmény azt mutatja, hogy a hatalomnak és a pénznek a nemzettudattal vívott párharcából a nemzettudat került ki vesztesen.”

